

Thành Phố Hồ Chí Minh, ngày 10 tháng 11 năm 2025

BẢN GIẢI TRÌNH CHỈNH SỬA
SAU BẢO VỆ CẤP TRƯỜNG

Họ tên nghiên cứu sinh: **Lâm Thị Anh Đào**

Khóa: 2017

Ngành: Tài chính – Ngân hàng

Tên đề tài: ***Tác động của cấu trúc thị trường ngân hàng đến hiệu quả hoạt động của ngân hàng thương mại Việt Nam***

Người hướng dẫn khoa học 1: **PGS.TS. VƯƠNG ĐỨC HOÀNG QUÂN**

Người hướng dẫn khoa học 2: **TS. LÊ XUÂN QUANG**

Ngày bảo vệ: 05/08/2025

NỘI DUNG GIẢI TRÌNH

Góp ý chỉnh sửa theo Nghị quyết và Biên bản họp của Hội đồng	
Nội dung cần chỉnh sửa	Nội dung đã chỉnh sửa
Chương 1 - Lý do đề tài còn khá sơ sài, chưa làm rõ được vấn đề nghiên cứu và khoảng trống nghiên cứu đặc biệt trong bối cảnh của các nước đang phát triển như Việt Nam. - Lý do chọn đề tài cần làm rõ nổi bật hơn ở hai khía cạnh về lý luận và thực tiễn liên quan đến bối cảnh nghiên cứu tại Việt Nam. - Lý do chọn đề tài, tác giả nên chỉnh sửa lại các nội dung cho gia tăng mức độ tin cậy: Các xu hướng nghiên cứu thường được tìm thấy trong các tài liệu hiện có và khoảng trống nghiên cứu; Sự cần thiết của đề tài đối với bối cảnh của Việt Nam. Đặc biệt là sự cần thiết của việc đưa thêm yếu tố thể chế vào phân tích. Cần trích dẫn để làm rõ các nhận định để gia tăng sự tin cậy của các vấn đề nghiên cứu. - Rà soát và viết ngắn gọn phương pháp nghiên cứu trong chương 1 - Làm rõ phương pháp nghiên cứu để giải quyết các mục tiêu nghiên cứu trong luận án.	Chương 1 - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 1-2 tại mục: 1.1. Lý do chọn đề tài - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 4-5 tại mục: 1.4. Phương pháp nghiên cứu - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 6-9 tại mục: 1.5.1. Đóng góp điểm mới về mặt khoa học Nghiên cứu sinh đã viết lại toàn bộ nội dung mục này, bao gồm 4 đóng góp mới về mặt khoa học, bám sát kết quả nghiên cứu trong chương 4. 1.5.2. Đóng góp điểm mới về mặt thực tiễn

- Làm rõ thêm đóng góp mới của nghiên cứu (đóng góp mới về mặt khoa học và thực tiễn) ở mục 1.5	Nghiên cứu sinh đã viết lại toàn bộ nội dung mục này, bao gồm 4 đóng góp mới về mặt thực tiễn, bám sát kết quả nghiên cứu trong chương 4.
Chương 2	Chương 2
- Cần rà soát lại các lý thuyết trình bày trong luận án và chỉ nên trình bày các lý thuyết có liên quan trực tiếp đến nội dung, đặc biệt là lý thuyết được sử dụng để xây dựng mô hình và các biến. - Nội dung lược khảo các nghiên cứu trước tương đối rời rạc và sơ sài. Tác giả nên chỉnh sửa lại các vấn đề sau: thiếu trình bày các xu hướng nghiên cứu thường được tìm thấy trong các tài liệu hiện có. Các nghiên cứu trước được trình bày chủ yếu dưới dạng liệt kê, còn sơ sài. Thiếu các khảo lược về tác động của thể chế. - Khoảng trống nghiên cứu còn khá chủ quan và chưa rõ ràng.	- Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 30-35 tại mục: 2.2 Phương pháp và kỹ thuật đo - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 41-44 tại mục: 2.3.2. Hiệu quả hoạt động, vai trò của cấu trúc thị trường đến hiệu quả hoạt động ngân hàng - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 44-46 tại mục: 2.4. Vai trò thể chế điều tiết tác động của cấu trúc thị trường đến hiệu quả hoạt động của ngân hàng thương mại. - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 52-54 tại mục: 2.5.3. Các nghiên cứu về vai trò của chất lượng thể chế trong mối quan hệ giữa cấu trúc thị trường ngân hàng và hiệu quả hoạt động ngân hàng -Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 54-59 tại mục: 2.6.1. Nhận xét về khoảng trống nghiên cứu Dựa trên các nghiên cứu liên quan, Nghiên cứu sinh đã chỉ ra được 3 hạn chế của các nghiên cứu này. 2.6.2. Khoảng trống nghiên cứu Từ các phân tích trong mục 2.5 và phần nhận xét ở mục 2.6.1, Nghiên cứu sinh đưa ra được 3 khoảng trống nghiên cứu và cách để giải quyết 3 khoảng trống nghiên cứu này.

Chương 3	Chương 3
- Cơ sở khoa học xây dựng các giả thuyết nghiên cứu không có, không thuyết phục. Việc xây dựng quá nhiều - Giả thuyết rối ren, mâu thuẫn làm giảm giá trị khoa học Luận án nên tập trung vào 3 giả thuyết nghiên cứu (H1-sức mạnh thị trường và hiệu quả; H2-Tập trung thị trường và hiệu quả; H3-Thể chế và hiệu quả) - Xây dựng lại giả thuyết nghiên cứu dựa trên mục tiêu nghiên cứu của luận án. Không nên chia nhỏ các giả thuyết nghiên cứu theo từng biến trong mô hình nghiên cứu. - Viết lại giả thuyết nghiên cứu gắn liền với câu hỏi và mục tiêu nghiên cứu. - Việc xây dựng các giả thuyết nghiên cứu ở Chương 3 cần trình bày chi tiết hơn, có các lập luận cụ thể hơn và cần có trích dẫn phù hợp. Liên quan đến từng giả thuyết thì phân nhóm nhân tố: (1) mức độ tập trung thị trường; (2) chất lượng thể chế.v.v. chứ không trình bày rời rạc từng biến đo lường cho các nhân tố. - Một nội dung mà luận án đã bỏ qua đó là ảnh hưởng của mức độ tập trung thị trường và mức cạnh tranh thị trường dưới ảnh hưởng của chất lượng thể chế của quốc gia (phân tích thông qua tương tác giữa hai biến này). - Mô hình nghiên cứu: Tác giả nên làm rõ cơ sở xây dựng 3 mô hình nghiên cứu, nên làm rõ mối liên hệ giữa các mô hình và điểm mới của các mô hình này so với các nghiên cứu trước. - Các mô hình chưa thể hiện được vai trò của chất lượng thể chế như đã nêu trong mục tiêu này, tác giả cần làm rõ. - Xem lại các mô hình nghiên cứu 1, 2, 3 và trình bày theo hướng gắn với mục tiêu nghiên cứu. Riêng mục tiêu nghiên cứu 3, các mô hình nghiên cứu chưa làm rõ điều này. - Về phương pháp ước lượng, luận án nên tập trung vào phương pháp chính và ưu việt nhất và bình luận kết quả theo phương pháp đó. Trong trường hợp này của luận án là phương pháp SGMM.	Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 62-68 tại mục: “3.1. Xây dựng giả thuyết nghiên cứu”. Cụ thể: - Nghiên cứu sinh đã viết lại, và còn đúng 3 giả thuyết nghiên cứu tương ứng với 3 mục tiêu nghiên cứu (H1, H2 và H3). Giả thuyết H1: Mức độ tập trung thị trường được đo bằng chỉ số CR4 và HHI có tác động tích cực đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng thương mại Việt Nam. Giả thuyết H1 này được xây dựng để trả lời cho câu hỏi nghiên cứu thứ nhất của luận án: <i>“Mức độ tập trung thị trường có tác động như thế nào đến hiệu quả hoạt động của NHTM Việt Nam?”</i> Giả thuyết H2: Sức mạnh thị trường được đo bằng chỉ số Lerner có tác động tích cực đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng thương mại Việt Nam. Giả thuyết H2 này được xây dựng để trả lời cho câu hỏi nghiên cứu thứ hai của luận án: <i>“Sức mạnh thị trường có tác động như thế nào đến hiệu quả hoạt động của NHTM Việt Nam?”</i> Giả thuyết H3: Chất lượng thể chế tốt như: Hiệu quả Chính phủ, Chất lượng các Quy định, Tuân thủ Luật lệ được cải thiện đóng vai trò quan trọng trong việc khuếch đại tác động của cấu trúc thị trường đến hiệu quả hoạt động của các NHTM Việt Nam. Giả thuyết H3 này được xây dựng để trả lời cho câu hỏi nghiên cứu thứ ba của luận án: <i>“Trong mối quan hệ giữa cấu trúc thị trường ngân hàng với HQHĐ của NHTM VN, chất lượng thể chế có vai trò như thế nào đến HQHĐ của NHTM Việt Nam?”</i>

- Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 69-77 tại mục: “**3.2. Mô hình nghiên cứu**”. Cụ thể:

Để trả lời cho câu hỏi nghiên cứu thứ nhất của luận án: “Mức độ tập trung thị trường có tác động như thế nào đến hiệu quả hoạt động của NHTM Việt Nam?”, tác giả xây dựng 2 mô hình nghiên cứu sau đây:

Mô hình (1): Đánh giá tác động của mức tập trung thị trường đến HQHĐ của các NHTM Việt Nam bằng cách sử dụng chỉ số tập trung thị trường CR₄.

Mô hình (2): Đánh giá tác động của mức tập trung thị trường đến HQHĐ của các NHTM Việt Nam bằng cách sử dụng chỉ số tập trung thị trường HHI.

Để trả lời cho câu hỏi nghiên cứu thứ hai của luận án: “Sức mạnh thị trường có tác động như thế nào đến hiệu quả hoạt động của NHTM Việt Nam?”, tác giả xây dựng mô hình nghiên cứu sau đây:

Mô hình (3): Đánh giá tác động của mức cạnh tranh thị trường đến HQHĐ của các NHTM Việt Nam bằng cách sử dụng chỉ số sức mạnh thị trường Lerner.

Để trả lời cho câu hỏi nghiên cứu thứ ba của luận án: “Trong mối quan hệ giữa cấu trúc thị trường ngân hàng và hiệu quả hoạt động của NHTM Việt Nam, chất lượng thể chế có vai trò như thế nào đến HQHĐ của NHTM Việt Nam?” tác giả xây dựng 9 mô hình nghiên cứu: Mô hình (4.1), Mô hình (4.2), Mô hình (4.3); Mô hình (5.1), Mô hình (5.2), Mô hình (5.3); Mô hình (6.1), Mô hình (6.2), Mô hình (6.3)

- Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 92-

	98 tại mục: “3.5. Phương pháp xử lý dữ liệu và quy trình nghiên cứu”. Tác giả đã viết lại bằng các loại bỏ nội dung của phương pháp hồi quy Pooled OLS, FEM, REM, FGLS và các kiểm định của chúng. Tác giả chỉ giữ lại phương pháp SGMM và viết bổ sung kiểm định tính vững cho phương pháp SGMM.
Chương 4 -Tác giả trình bày rối ren, làm dài trang nhưng làm giảm giá trị học thuật và tính logic - Nhiều bảng kết quả nên tích hợp lại thành 1 bảng, nhất là để kiểm tra tính vững của các mô hình. - Bình luận kết quả chưa sâu theo khía cạnh tài chính, ngân hàng. - Đối với kết quả nghiên cứu: nội dung trình bày còn dàn trải, tác giả cần trình bày ngắn gọn và trọng tâm hơn. - Đối với nội dung thảo luận kết quả: + Tác giả đang thảo luận riêng lẻ từng mô hình, chưa làm rõ được kết quả tổng thể của đề tài. Do vậy, tác giả cần thảo luận dựa trên nội dung tổng hợp kết quả nghiên cứu. + Nội dung thảo luận kết quả nghiên cứu hầu như chỉ dừng lại ở việc đọc kết quả và so sánh với một số nghiên cứu trước. Tác giả cần liên hệ với thực tiễn để thảo luận chi tiết kết quả nghiên cứu, đặc biệt là làm rõ những phát hiện mới của đề tài so với các nghiên cứu trước. - Tái cấu trúc phần kết quả nghiên cứu và bổ sung phần robustnesscheck cho tất cả các mục tiêu nghiên cứu, đặc biệt là mục tiêu nghiên cứu 3 hiện vẫn còn khá mờ nhạt.	Chương 4 - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và bổ sung nội dung nằm ở trang 99-101 tại mục: “Bảng 4.1: Thống kê mô tả các biến gốc trong nghiên cứu” - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 119-120 tại mục: “4.3. Kiểm tra đa cộng tuyến trong mô hình hồi quy” - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 123-159 tại mục: “4.4. Kết quả hồi quy với phương pháp System GMM”. Cụ thể, tác giả đã phân tích kết quả hồi quy SGMM của 12 mô hình nghiên cứu tương ứng với 3 mục tiêu nghiên cứu của luận án. Bảng 4.1A: Kết quả System GMM cho ROA với các biến cấu trúc thị trường và quyền lực thị trường cho 3 mô hình MH1, MH2, và MH3 Bảng 4.1B: Kết quả System GMM cho ROE với các biến cấu trúc thị trường và quyền lực thị trường cho 3 mô hình MH1, MH2, và MH3

Bảng 4.2A: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa CR4 và ROA cho 3 mô hình MH4, MH5 và MH6
Bảng 4.2B: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa CR4 và ROE cho 3 mô hình MH4, MH5 và MH6

Bảng 4.3A: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa HHI và ROA cho 3 mô hình MH7, MH8 và MH9

Bảng 4.3B: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa HHI và ROE cho 3 mô hình MH7, MH8 và MH9

Bảng 4.4A: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa Lerner và ROA cho 3 mô hình MH10, MH11, và MH12

Bảng 4.4B: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa Lerner và ROE cho 3 mô hình MH10, MH11, và MH12

- Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và đưa vào nội dung mới nằm ở trang 155-158 tại mục: **“4.5. Kiểm định tính vững của phương pháp System GMM”**:

Bảng 4.5A: Ước lượng mô hình MH1, MH2, MH3 và MH4 bằng Difference GMM với biến phụ thuộc ROA

Bảng 4.5B: Ước lượng mô hình MH1, MH2, MH3 và MH4 bằng Difference GMM với biến phụ thuộc ROE

- Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 159-174 tại mục: **“4.6. Thảo luận kết quả nghiên cứu”**. Cụ thể, tác giả thảo luận kết quả nghiên cứu dựa trên kết quả hồi quy SGMM của 8 bảng:

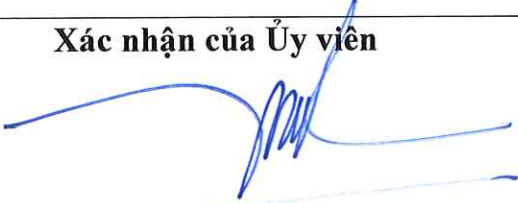
Bảng 4.1A: Kết quả System GMM cho ROA với các biến cấu trúc thị

	trường và quyền lực thị trường cho 3 mô hình MH1, MH2, và MH3 Bảng 4.1B: Kết quả System GMM cho ROE với các biến cấu trúc thị trường và quyền lực thị trường cho 3 mô hình MH1, MH2, và MH3 Bảng 4.2A: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa CR4 và ROA cho 3 mô hình MH4, MH5 và MH6 Bảng 4.2B: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa CR4 và ROE cho 3 mô hình MH4, MH5 và MH6 Bảng 4.3A: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa HHI và ROA cho 3 mô hình MH7, MH8 và MH9 Bảng 4.3B: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa HHI và ROE cho 3 mô hình MH7, MH8 và MH9 Bảng 4.4A: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa Lerner và ROA cho 3 mô hình MH10, MH11, và MH12 Bảng 4.4B: Tác động điều tiết của chất lượng thể chế lên mối quan hệ giữa Lerner và ROE cho 3 mô hình MH10, MH11, và MH12
Chương 5 - Các hàm ý còn quá chung chung, cần cụ thể hóa từng hạng mục trong kết quả nghiên cứu đề kiến nghị. Các hàm ý chưa đáp ứng yêu cầu. - Mục 5.1. Kết luận: tác giả cần làm rõ kết quả nghiên cứu đã giải quyết được mục tiêu nghiên cứu hay chưa? Phát hiện mới của đề tài là gì? - Mục 5.2. Hàm ý chính sách: nội dung trình bày còn sơ sài (khoảng 2 trang giấy A4), nên trình bày chi tiết hơn và bao quát được kết quả nghiên cứu. Đặc biệt, tác giả cần làm rõ cơ sở đề xuất từng hàm ý chính sách. - Rà soát và bổ sung các giải pháp trong chương 5 nhằm làm rõ kết quả nghiên cứu trong đó cần xem xét sự khác biệt trong kết quả nghiên cứu khi đo lường cấu trúc thị	Chương 5 - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 175-178 tại mục: “5.1. Kết luận”. Cụ thể, nghiên cứu đã viết lại mới toàn bộ mục này dựa trên kết quả nghiên cứu ở Chương 4. - Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa nội dung nằm ở trang 179-185 tại mục: 5.2.1. Hàm ý chính sách đối với ngân hàng thương mại Việt Nam 5.2.2. Hàm ý chính sách đối với ngân hàng Nhà nước Việt Nam

trường và hiệu quả ngân hàng bằng các đo lường khác nhau.	
Hình thức cần chỉnh sửa	Hình thức đã chỉnh sửa
+ Rà soát cách trích dẫn; trình liệt kê, gạch đầu dòng; danh mục từ viết tắt + Kiểm tra lỗi chính tả, ngữ pháp: Cần rà soát kỹ lưỡng để loại bỏ các lỗi chính tả, lỗi đánh máy.	Nghiên cứu sinh đã tiếp thu và chỉnh sửa toàn luận án

Xác nhận của người hướng dẫn khoa học 1 PGS.TS. VƯƠNG ĐỨC HOÀNG QUÂN	Xác nhận của người hướng dẫn khoa học 2 TS. LÊ XUÂN QUANG	Nghiên cứu sinh LÂM THỊ ANH ĐÀO
--	--	---

Chữ ký của các thành viên hội đồng

Xác nhận của phản biện 1 GS.TS. ĐẶNG VĂN DÂN	Xác nhận của phản biện 2 PGS.TS. NGUYỄN THỊ MỸ LINH
Xác nhận của phản biện 3 PGS.TS. NGUYỄN ANH PHONG	Xác nhận của Ủy viên PGS.TS. TRẦN HÙNG SƠN
Xác nhận của Ủy viên PGS.TS. PHAN CHUNG THỦY	Xác nhận của Thư ký TS. TRẦN THỊ THANH NGÀ
Xác nhận của Chủ tịch Hội đồng PGS.TS. PHẠM TIẾN ĐẠT	

